

Seri No : 135

Tarih : 21.12.2022

SİRKÜLER (2022/135)

Konu: Farklı Muhasebe Tekniği Kullanan Kurumlarda Değer Artış Fonu Hesabının Oluşturulmasına İlişkin Tebliğ Taslağı Hazırlandı.

ÖZET

Gelir İdaresi Başkanlığınca, farklı muhasebe tekniği kullanan kurumlarda yeniden değerlendirme uygulamalarından yararlanmaları durumunda değer artış fonu hesabının oluşturulmasına ilişkin açıklamaların yer aldığı "537 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağı" hazırlanmıştır.

Buna göre; yeniden değerlendirme işlemi sonucunda bulunan yeniden değerlendirme değer artış tutarlarının Tebliğde öngörülen şekilde yansıtılmasının, dolayısıyla hesaplanan değer artışına ilişkin doğrudan değer artış fonu hesabı oluşturulmasının mümkün olmaması halinde, tabi oldukları muhasebe ve finansal raporlama standartları kuralları çerçevesinde değerlendirme yapmış olmaları durumunda, bu işlem neticesinde hesapladıkları değer artışlarını izledikleri fon hesabından, bu hesapta tutar/bakiye bulunmaması veya yetersiz olması durumunda yedek akçelerden pay verilmek suretiyle; mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası ve geçici 32 nci madde kapsamında bilançonun pasifinde özel bir fon hesabının oluşturulması şartının sağlanması mümkündür.

Gelir İdaresi Başkanlığınca, farklı muhasebe tekniği kullanan kurumlarda yeniden değerlendirme uygulamalarından yararlanmaları durumunda değer artış fonu hesabının oluşturulmasına ilişkin açıklamaların yer aldığı "537 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağı" hazırlanmıştır.

Bilindiği üzere, Vergi Usul Kanununun;

- Mükerrer 298-(Ç) maddesiyle, enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının oluşmadığı dönemlerde, kapsama giren mükelleflerin, amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutabilmelerine (SÜREKLİ YENİDEN DEĞERLEME),
- Geçici 32 nci maddesiyle de, VUK'un mükerrer 298 inci maddesine eklenen (Ç) fıkrası kapsamında sürekli yeniden değerlendirme uygulamasından yararlanmadan önce, kapsama giren mükelleflerin, bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yeniden değerleyebilmelerine (TEK SEFERLİK/GEÇİCİ YENİDEN DEĞERLEME) imkân sağlanmıştır.

Değerleme uygulamalarından, 1.1.2022 tarihinden itibaren yararlanmaya başlanılmıştır.

Söz konusu madde hükümlerinden, tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan; kollektif, adi komandit ve adi şirketler de dahil olmak üzere ferdi işletme sahibi gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilmektedir. Aşağıdaki mükelleflere ise bu düzenlemeden yararlanamamaktadır;

- Dar mükellefiyet esasında vergilendirilen mükellefler.
- İşletme hesabı (zirai işletme hesabı dahil) esasına göre defter tutan mükellefler.
- Serbest meslek kazanç defteri tutan serbest meslek erbabı mükellefler.
- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler.
- Kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilen mükellefler.

Görüldüğü üzere, **banka ve sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri (faktoring v.b. alanlarda faaliyet gösterenler dahil), menkul kıymet yatırım fonları aracı kurumları ve yatırım ortaklıkları da bu uygulamalardan yararlanabilmektedir.**

Bununla birlikte, yeniden değerlendirme neticesinde hesaplanan değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, **bilançonun pasifinde özel bir fon hesabına alınması** gerekmektedir.

Ancak, banka ve sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri (faktoring v.b. alanlarda faaliyet gösterenler dahil), menkul kıymet yatırım fonları aracı kurumları ve yatırım ortaklıklarının Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenenden **farklı muhasebe tekniği kullandıklarından değer artış fonu hesabının oluşturulması konusunda** belirsizlik bulunmaktaydı.

Bu Tebliğ Taslağı ile yukarıdaki belirsizlik giderilmeye çalışılmıştır.

Buna göre; yeniden değerlendirme işlemi sonucunda bulunan yeniden değerlendirme değer artış tutarlarının Tebliğde öngörülen şekilde yansıtılmasının, dolayısıyla hesaplanan değer artışına ilişkin doğrudan değer artış fonu hesabı oluşturulmasının mümkün olmaması halinde, tabi oldukları muhasebe ve finansal raporlama standartları kuralları çerçevesinde değerlendirme yapmış olmaları durumunda, bu işlem neticesinde hesapladıkları **değer artışlarını izledikleri fon hesabından, bu hesapta tutar/bakiye bulunmaması veya yetersiz olması durumunda yedek akçelerden pay verilmek suretiyle**; mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası ve geçici 32 nci madde kapsamında bilançonun pasifinde özel bir fon hesabının oluşturulması şartının sağlanması mümkündür.

Söz konusu Tebliğ Taslağına aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[537 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağı](#)

Bilgilerinize sunarız.